

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: L. V.
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne X, č. j. X, sp. zn. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Brna (dále jen „magistrát“) rozhodnutím ze dne X, č. j. X, (ve znění opravného rozhodnutí ze dne X, č. j. X, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne X ve X hod. řídil motorové vozidlo X, reg. zn. X v Brně na ulici Kurská u č. p. 2 po parkovišti, a při vjíždění na kolmé parkovací stání zachytil pravým bokem vozidla o levý zadní bok a levý bok po pravé straně zaparkovaného vozidla X, reg. zn. X majitele X, čímž porušil povinnost dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Při střetu vznikla na obou vozidlech hmotná škoda. Ke zranění osob nedošlo.
2. Magistrát dále uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. i) bod 2 a 4 zákona o silničním provozu. Těchto přestupků se žalobce z vědomé nedbalosti dopustil tím, že poté, co způsobil popsanou dopravní nehodu, z místa nehody odešel a nesplnil povinnosti účastníka dopravní nehody, čímž porušil § 47 odst. 3 písm. b) a § 47 odst. 4. písm. c) zákona o silničním provozu.
3. Za spáchání přestupků uložil magistrát žalobci pokutu ve výši 5 000 Kč, a povinnost nahradit náklady řízení v částce 6 000 Kč. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil výši pokuty na 3 500 Kč, ve zbytku žalobcovo odvolání zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

II. Žaloba

4. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřesná. Vozidlo, které měl přestupce řídit, nebylo dostatečně identifikováno. Jako vlastník vozu je opakovaně uváděn X, přičemž skutečným vlastníkem je X.
5. Žalobce dále upozorňuje na nesprávně uvedené datum doručení odvolání na str. 2 napadeného rozhodnutí. Z těchto chyb pak vyvozuje neodbornost a neprofesionalitu žalovaného. Žalobce je nadto v důsledku chyby v opravném rozhodnutí uznán vinným z dalšího přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.
6. Žalobce nebyl dostatečně poučen o svých procesních právech. K poučení mělo dojít ústní formou, nikoliv pouze písemně a správní orgán měl ověřit, zdali mu žalobce porozuměl. Ani písemné poučení nebylo úplné, jelikož chybělo poučení o možnosti uzavřít dohodu o narovnání. Žalovaný pak mohl rozpoznat, že žalobce řádně poučen nebyl, jelikož to namítal během ústního jednání. Kdyby k řádnému poučení došlo, mohl by žalobce uzavřít dohodu o narovnání dle § 87 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) na počátku řízení a ušetřit tak náklady. Žalovaný měl přitom poučení věnovat zvláštní péči vzhledem k mládí a nezkušenosti žalobce.
7. Napadené rozhodnutí je v rozporu s § 90 odst. 1 písm. c). správního řádu. Konkrétně žalovaný změnil výši pokuty (dal žalobci za pravdu v nepřiměřenosti vyměřené pokuty), ale ve II. výroku vydal rozhodnutí poškozující žalobce na místo vrácení věci magistrátu. Došlo tím ke zhoršení postavení žalobce, přičemž mu bylo odepráno právo na odvolání v případě, kdy mu rozhodnutí žalovaného ukládá povinnost.

8. Žalovaný nedostatečně odůvodnil výši sankce. Spolupráce, nevyhýbání se výsledku na místě, jednání bez obstrukcí, dostavení se na výzvu, neprodlená spolupráce s pojišťovnou, úhrada škody a ponechání vozidla na místě nehody opomenul žalovaný posoudit jako polehčující okolnosti. Nevyjádřil se k majetkovým poměrům či přestupkové historii žalobce. Naopak nesprávně posoudil jako přítěžující okolnosti způsobení škody na majetku, přestože je vznik škody předpokladem dopravní nehody a skutečnost, že se žalobce dopustil tří přestupků, přestože ty jsou jediným souvislým skutkem, přičemž by jako samostatné přestupky jeden bez druhého logicky ani nemohly existovat. Nelze například odejít od nehody, která se nestala. Jako přítěžující okolnost opakovaně posoudil žalovaný také nezkušenost a mládí žalobce. Přitom jde ale o okolnost polehčující.
9. Došlo k neoprávněnému přičtení nákladů řízení, konkrétně za znalecký posudek dle § 6 odst. 1 a 2 vyhlášky 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku. Tyto náklady vznikly až v důsledku odvolání, na základě neprofesionality žalovaného. Kdyby správní orgány postupovaly v řízení od počátku správně a nedopustily se namítaných pochybení, žalobce mohl vinu uznat a sankci uhradit již dříve, bez těchto nákladů. Žalobce navíc zpochybňuje i samotný znalecký posudek. Znalci byly pokládány nesprávné otázky, s žalobcem se nesetkal, nezajímal se o jeho aktuální zdravotní stav, nezkoumal žalobcovu citlivost na podněty, případné vady sluchu ani inteligenční schopnost dovozování souvislostí. To vše by však mohlo způsobit, že si žalobce kontaktu vozidel nevšiml. Správní orgány jsou povinny zkoumat tyto skutečnosti z moci úřední. Náklady řízení v plné výši paušální částky jsou neoprávněné také vzhledem ke skutečnosti, že žalobce byl v prvním odvolání úspěšný a v druhém částečně úspěšný.
10. Žalovaný nadto odmítl snížit náklady s tím, že § 79 odst. 5 správního řádu nelze aplikovat z důvodu existence speciální úpravy pro přestupková řízení. Ve II. výroku prvostupňového rozhodnutí ovšem náhradu nákladů řízení podle § 79 správního řádu stanovuje. Na snížení však měl žalobce nárok, protože náklady vznikly na základě neprofesionality správních orgánů, zejména protože žalobce nebyl poučen o možnosti uzavření dohody o narovnání.
11. Žalovaný posuzuje jako přítěžující okolnost, že se žalobce nevěnoval řízení extrémně pečlivě, ačkoliv zákon o míře pečlivosti nehovoří. Žalobci nemůže jít k tíži ani to, že po zastavení vozidla nezkontroloval, zdali nedošlo ke kontaktu s dalšími stojícími vozidly, jelikož zákon takovou povinnost neukládá. Nezkušený řidič neví, že má obejít auto a zkontrolovat ho, nadto ve znaleckém posudku uvedené kymácení mohlo být způsobeno najetím do výmolu, na kámen apod. Ze střetu vozidel pak nelze vyvodit, že se žalobce plně nevěnoval řízení vozidla.
12. Žalovaný vadně oslovil znalce a položil mu nedostatečné znalecké otázky, které měly být v řízení využity. Znalec se vůbec nezajímal o aktuální zdravotní stav žalobce, s žalobcem se nesetkal a ze spisové dokumentace se neseznámil s konstitucí a schopnostmi žalobce. Nebyla zkoumána citlivost na podněty, sluchová vada a ani inteligenční schopnost dovozovat souvislosti.
13. Žalovaný viní žalobce mimo jiné z porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, tedy nevěnování se řízení. V důsledku toho měl žalobce podle § 125c odst. 1 písm. k) jiným jednáním než uvedeným pod písmenky a) až j) nesplnit nebo porušit povinnost stanovenou v hlavě II. zákona o pozemních komunikacích. Žalovaný však nikde

nespecifikuje, v čem toto porušení spočívá, a navíc dále uvádí porušení podle písm. i), což porušení dle písm. k) vylučuje.

14. Žalovaný nesprávně ve vztahu k přestupkům dle § 125c odst. 1 písm. i) bodů 2 a 4 zákona o silničním provozu vyvodil zavinění ve formě vědomé nedbalosti. Možné varianty jsou přitom pouze že žalobce věděl, že způsobil dopravní nehodu a úmyslně odešel, nebo nevěděl, ačkoliv vědět měl a mohl. Žalobce jako nezkušený řidič nepostřehl, že došlo ke kontaktu vozidel a přestupku se tedy dopustil z nevědomé nedbalosti. Žalobce ze všech uvedených důvodů navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

15. Žalovaný předně přiznává písařská pochybení. Ta ale nemají vliv na správnost ani zákonnost správních rozhodnutí. K otázce identifikace vozidla se již žalovaný dostatečně vyjádřil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Odvolání bylo včasné, není tedy důvod se zabývat chybným datem odvolání. Ve výroku opravného rozhodnutí magistrátu je sice chybně uveden jeden z přestupků, nicméně tato část výroku pouze identifikuje opravované rozhodnutí, o němž není pochyb, protože je označeno spisovou značkou a datem vydání. Napadené rozhodnutí tak nelze v žádném případě interpretovat tak, že by žalobce byl uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.
16. Námitkou nedostatečného poučení se zabývaly oba správní orgány ve svých rozhodnutích. Institut narovnání nebylo možné aplikovat pro absenci poškozeného v řízení. Žalobce nesplnil ani další podmínky aplikace narovnání, například neprohlásil, že spáchal skutek, pro který je stíhán.
17. Výše uložené pokuty je odůvodněna mimo jiné v 1. a 2. odstavci na str. 8 napadeného rozhodnutí. Magistrát uložil pokutu v nejvyšší možné výši, protože jako přítěžující okolnosti vyhodnotil porušení tří ustanovení zákona o silničním provozu, následek jednání v podobě způsobení dopravní nehody a materiální škody a jednání žalobce po spáchání nehody. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tyto úvahy korigoval. Neposoudil jednání žalobce po dopravní nehodě, tedy neohlášení nehody a odejití z místa nehody jako přítěžující okolnosti, jelikož se jedná o skutkové podstaty dvou přestupků, z jejichž spáchání byl žalobce uznán vinným. Přihlédl také na rozdíl od magistrátu k polehčující okolnosti spočívající ve spolupráci žalobce při objasňování přestupku. Z těchto důvodů pokutu žalovaný snížil na 3 500 Kč. Výše pokuty je 1 000 korun nad spodní hranicí, přičemž zůstaly přítěžující okolnosti v podobě trojího porušení zákona o silničním provozu a následků jednání v podobě škody na vozidle třetí osoby.
18. Náklady řízení uložil žalobci magistrát dle § 95 odst. 1 a 2 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. ve výši 6 000 Kč. Žalovaný částku neměnil. Oproti předchozímu rozhodnutí magistrátu došlo v prvostupňovém rozhodnutí k navýšení nákladů z důvodu přizvání znalce z oboru dopravy. Znalce se přitom dovolával sám žalobce a díky jeho přizvání byla jeho vina prokázána. Žalovaný připouští, že vypořádání žádosti o snížení nákladů mohlo být formulováno i obratněji. Mělo být zdůrazněno, že specialita § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky spočívá v tom, že se přestupci uloží povinnost náhrady nákladů řízení vždy, pokud je

uznán vinným. Navíc se jedná o mimořádný institut, u kterého není na místě odůvodňovat, proč nebyl aplikován. Z napadeného rozhodnutí je přesto zřejmé, proč žádosti nebylo vyhověno. V posuzované věci zřejmě nejde o případ hodný zvláštního zřetele. Žalovaný napadeným rozhodnutím pouze snížil výši sankce. Nejde tedy o rozhodnutí k tíži žalobce, jak tvrdí.

19. Z rozhodnutí je jasné patrné, že přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se žalobce dopustil tím, že se plně nevěnoval řízení vozidla a nesledoval situaci v provozu na pozemních komunikacích, v důsledku čehož způsobil dopravní nehodu, čímž porušil povinnost dle § 5 odst. 1 písm. b) totožného zákona.
20. K namítaným nedostatkům znaleckého posudku se již žalovaný vyjádřil v napadeném rozhodnutí. Obviněný, který je uznán vinným, hradí náklady na znalce bez ohledu na to, zda byl znalecký posudek v jeho prospěch, či nikoliv.
21. O dopravní nehodu by se jednalo i v případě, že by škoda vznikla pouze na vozidle žalobce. Způsobení škody na vozidle třetí osoby je tedy legitimní přitěžující okolností. Hodnocení žalobcova jednání po nehodě jako samostatných přestupků je v souladu s judikaturou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 5 As 389/2018 - 23).
22. Taktéž zaviněním se žalovaný již dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí. Závěrem dodává, že správní orgány nikdy neposuzovaly věk, či nezkušenost žalobce jako přitěžující okolnost. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.
23. K vyjádření žalovaného podal žalobce stručnou repliku, v níž ovšem nad rámec žaloby po obsahové stránce nic nového neuvádí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

24. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
25. Žaloba **není** důvodná.
26. Z podkladů rozhodnutí, zejména z fotodokumentace vozidel a jejich poškození je zřejmé, že nehodu způsobil řidič vozidla reg. zn. X. Je nesporné, že tím byl v předmětné době žalobce. V napadeném rozhodnutí je pak jediný možný průběh nehody, včetně vyloučení jiných variant, detailně popsán. Žalobce tyto skutečnosti v žalobě nepopírá. Je tedy zřejmé, že žalobce způsobil dopravní nehodu a poškodil výše označené vozidlo třetí osoby.
27. Žalobce prve namítá, že je napadené rozhodnutí nepřesné. Písařské chyby ani drobné nepřesnosti obecně nejsou vadami, které by mohly způsobit nezákonnost rozhodnutí, pokud nejsou přítomny v takovém rozsahu, že by činily rozhodnutí nejasným či nesrozumitelným. Nelze z nich ani vyvozovat neprofesionalitu úředních osob ve vztahu k věcnému posouzení předmětu řízení. Je pravdou, že se správní orgány ve věci žalobce dopustily většího množství chyb, což ostatně žalovaný ve svém vyjádření připouští. Tyto chyby však jednotlivě ani v souhrnu nedosahují takové závažnosti, aby mohly být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Písařská chyba v uvedení data doručení

odvolání, ani nesprávné uvedení vlastníka vozidla nemůže v posuzovaném případě zásadně ovlivnit věcnou správnost napadeného rozhodnutí. Je nesporné, že žalobce podal odvolání včas. Z rozhodnutí správních orgánů a podkladů rozhodnutí je zcela jasné, jaké vozidlo žalobce řídil. Ve výroku rozhodnutí je toto vozidlo označeno výrobní a registrační značkou. Zřejmé je to i samotnému žalobci, který na chybu upozornil, a který se k řízení předmětného vozidla přiznal. Jak uvedl žalovaný ve svém vyjádření, ani písařskou chybu v označení přestupku v opravném rozhodnutí nelze chápat tak, že by byl žalobce uznán vinným ze spáchání dalšího přestupku. Z napadeného rozhodnutí i průběhu řízení je zcela jasné, jakých přestupků se žalobce dopustil.

28. Žalobce dále namítá, že nebyl během správního řízení řádně poučen a že byl absencí poučení poškozen. Kdyby totiž k řádnému poučení došlo, mohl by žalobce využít institutu narovnání a předejít tak nákladům řízení, které je nyní povinen uhradit.
29. Žalovaný uvádí, že byl žalobce poučen v předvolání k ústnímu jednání, kdy jmenovitě právo nevypovídat bylo v textu poučení zdůrazněno tučným písmem. Písemnost byla žalobci doručena do vlastních rukou. Žalobce také podpisem potvrdil protokol ústního jednání, na kterém je uvedeno, že poučení porozuměl a nežádá další objasnění. Nejenže tedy žalobce zřejmě poučen byl, ale svých práv si byl také evidentně vědom, když na konci svého výsledku uvedl konkrétní právo, o kterém údajně nebyl poučen. K absenci poučení o institutu narovnání žalovaný uvedl, že zde nebyly naplněny podmínky pro uzavření dohody o narovnání. Zejména se v řízení nevyskytoval poškozený, se kterým by bylo možné dohodu o narovnání uzavřít.
30. V závěru o namítané absenci poučení o dohodě o narovnání se zdejší soud s žalovaným ztotožňuje. Správní orgány nepochybily, když žalobce nepoučily o institutu, který objektivně nebylo možné v řízení využít. Podle § 87 odst. 1 zákona o přestupcích totiž dohodu o narovnání uzavírá obviněný a poškozený. Poškozeným se osoba, které byla spácháním přestupku způsobena škoda, stává uplatněním nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2 zákona o přestupcích). V nynější věci byly osoby, jimž byla způsobena nehodou škoda, vyrozuměny o možnosti uplatnit náhradu škody. Této možnosti ovšem nevyužily a v řízení proto jako poškozený nikdo nevystupoval. Zároveň je nutné uvést, že žalobce spojuje škodlivé následky absence poučení pouze s neuzavřením dohody o narovnání. Je tedy zřejmé, že žalobci absence poučení tvrzeným způsobem uškodit nemohla.
31. Je bezesporu nutné, aby správní orgány v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu a § 82 zákona o odpovědnosti za přestupky řádně poučily obviněného o jeho právech a povinnostech během řízení. Zdejší soud souhlasí s žalobcem, že by poučení mělo zásadně být poskytnuto tak, aby mu účastník řízení porozuměl. To ostatně vyplývá ze znění obecné poučovací zásady dle § 4 odst. 2 správního řádu. Musí jít tedy o *přiměřené poučení* vzhledem k *povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby*. Není ovšem nutné, aby správní orgán poučení provedl ústně, jak namítá žalobce, neboť zákon tuto formu nestanovuje. Poučení v písemné formě může být v závislosti na adresátu zcela dostačující. Z uvedeného tedy vyplývají pro poučovací povinnost správních orgánů dvě podmínky. Poučení musí být poskytnuto a musí být přiměřené povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby.
32. První podmínku, tedy samotné poskytnutí poučení, správní orgán splnil. Žalobci bylo 10. 8. 2020 doručeno předvolání k ústnímu jednání (převzetí písemnosti žalobce v průběhu

ústního jednání potvrdil), ve kterém je uvedeno poučení o právech a povinnostech účastníka řízení, včetně možnosti odmítnutí výpovědi. Obsaženo nebylo poučení o narovnání, které ale z výše uvedených důvodů nepřipadalo v úvahu. Otázkou tedy zůstává, zda takto poskytnutému poučení obviněný mohl vzhledem k povaze úkonu a svým poměrům porozumět.

33. Po seznámení se s obsahem poučení dospěl zdejší soud k závěru, že poskytnuté poučení bylo pro porozumění průměrného adresáta naprosto dostačující. Nic přitom nenasvědčuje tomu, že by konkrétně žalobce nebyl schopný obsah poučení pochopit. Během výslechu žalobce uvádí, že nebyl poučen o možnosti odmítnout vypovídat ani o jiných svých právech, kromě práva nahlédnutí do spisu. Z tohoto vyjádření je zřejmé, že si byl žalobce vědom existence možnosti odmítnout vypovídat, přesto vypovídal a absenci poučení uvádí z nejasných důvodů až na konci výslechu. Následně přiznává, že mu bylo předvolání včetně poučení doručeno. Je tedy zřejmé, že o tom, že doručená listina obsahovala poučení, věděl.
34. Žalobce konečně tvrdí, že není jeho povinností si poučení přečíst, nicméně je povinností správního orgánu mu poučení poskytnout. Toto prohlášení podtrhuje závěr, že žalobce nestál ani tak o poučení samotné, jako spíš o možnost namítat jeho absenci.
35. Žalovaný měl pochybit také tím, že přímou nápravou pochybení prvostupňového orgánu zkrátil žalobce na jeho právu podat odvolání. Není sporu o tom, že žalovaný postup prvostupňového orgánu korigoval, a to zejména tím, že zohlednil polehčující okolnost spočívající v žalobcově spolupráci při vyšetřování přestupku, a naopak jako přítěžující okolnost neposoudil žalobcův odchod z místa nehody a její nenahlášení, jelikož toto jednání je součástí skutkových podstat přestupků, z nichž byl žalobce uznán vinným. Protože správní řízení tvoří jeden celek, není vyloučeno, aby případná pochybení a nepřesnosti dodatečně napravil či odstranil odvolací správní orgán; pokud je možné vady prvostupňového rozhodnutí odstranit jeho změnou, má správní orgán dokonce povinnost tímto způsobem postupovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018 – 34).
36. Jako omezující podmínku pro změnu napadeného rozhodnutí nebo jeho části zákon stanoví, že změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků řízení, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat. K tomu by došlo zejména tehdy, pokud by k nápravě vad rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo zapotřebí rozsáhlého doplnění dokazování a účastníku řízení by tak bylo odepřeno právo na dvouinstanční řízení. Pokud odvolací správní orgán hodlá rozhodnout na základě jiného skutkového stavu než správní orgán prvního stupně, musí umožnit účastníkovi řízení, aby se vyjádřil, případně navrhl další důkazy, které by účastníkovi řízení např. umožnily zaměřit dokazování na nově zjištěný skutkový stav (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2012, č. j. 5 Afs 7/2011 – 619).
37. Újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se však v nynější věci žalobci nehrozila, jelikož jedinou změnou, ke které v napadeném rozhodnutí došlo, je snížení výše pokuty ve prospěch žalobce na základě jeho vlastních námitek.
38. Žalobce dále považuje odůvodnění výše sankce za nedostatečné. Žalovaný podle něj nevzal v potaz polehčující okolnosti, a naopak nesprávně vyhodnotil některé okolnosti jako přítěžující.

39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uznal některé námitky žalobce. Přihlédl k tomu, že odchod z místa nehody a její neoznámení nemůže být přičítáno jako přítěžující okolnost, neboť se jedná o znaky skutkové podstaty spáchaných přestupků. Jako polehčující okolnost pak posoudil spolupráci žalobce při objasňování nehody. Žalovaný setrval na posouzení spáchání tří přestupků jako přítěžující okolnosti, vysloveně stanovené v § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky. K majetkovým poměrům žalobce žalovaný nepřihlížel, protože uložená pokuta nemohla mít pro žalobce likvidační charakter. Platí, že při posuzování osobních a majetkových poměrů vychází správní orgány ze skutečností doložených účastníkem řízení, případně těch, které vyšly najevo během řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, čj. 1 As 9/2008 – 133). Samotná skutečnost, že je žalobce studentem s nepravidelnými příjmy k vyhodnocení výše pokuty jako likvidační nepostačuje. Žalovaný na základě těchto závěrů snížil výši pokuty z 5 000 Kč na 3 500 Kč. Z uvedeného zdejší soud vyvodil, že odůvodnění výše sankce je zcela dostatečné a jasně z něj vyplývá, co je kladeno k tíži a co ku prospěchu žalobce. Výslednou sankci 1 000 Kč nad spodní hranicí neshledal zdejší soud ve vztahu k posuzovaným přestupkům jako neproporcionální.
40. Jako přítěžující okolnost nelze podle žalobce posuzovat to, že se dopustil tří přestupků, protože ty jsou jedním souvislým skutkem, přičemž by jeden bez druhého logicky nemohly existovat. Také tuto námitku vyhodnotil zdejší soud jako nedůvodnou. Žalobce nevěnoval pozornost řízení a způsobil dopravní nehodu. O způsobení nehody vědět měl, mohl a jak vyplývá ze znaleckého posudku, tak ani nemohl nevědět. Pokud se žalobce po obtížném parkovacím manévru, při kterém došlo k zakymácení se vozidla a otřesům, které podle znaleckého posudku musel zaznamenat, nepřesvědčil, zda nezpůsobil škodu na vedle zaparkovaném vozidle, bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že škodu nezpůsobil. Od místa nehody pak odešel a nehodu nenahlásil. Nelze souhlasit s žalobcem, že by přestupky jeden bez druhého nemohly existovat. Žalobce mohl být účastníkem dopravní nehody a být povinen nehodu nahlásit a zůstat na místě, i kdyby nebyl jejím viníkem. Žalobce mohl nehodu způsobit a nahlásit, a přesto z místa odejít nebo naopak na místě nehody zůstat, ale přitom ji nenahlásit. Není tedy pravda, že by tyto přestupky nemohly existovat jeden bez druhého. V řízení bylo prokázáno, že se žalobce dopustil všech tří přestupků kladených mu za vinu a není důvod, proč by k tomu neměly správní orgány přihlížet při určování výše sankce. Naopak v rámci uplatnění absorpční zásady se jedná o zákonem výslovně předpokládanou přítěžující okolnost (§ 40 písm. b) zákona o přestupcích).
41. K dalším tvrzením žalobce zdejší soud konstatuje, že je pochopitelné, že se žalovaný nezabýval přestupkovou minulostí řidiče, který má řidičské oprávnění po dobu pouhých 3 měsíců.
42. Vznik škody na majetku třetí osoby sice není předpokladem dopravní nehody, jak tvrdí žalobce. Nicméně, pokud by nevznikla škoda na majetku třetí osoby, žalobce by neměl povinnost na místě nehody setrvat a věc ohlásit policii (§ 47 odst. 3 – 5 zákona o silničním provozu) a nemohl by se dopustit spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. i) bod 2 a 4 zákona o silničním provozu. Posouzení této skutečnosti jako přítěžující okolnosti je dílčí úvahou správních orgánů v odůvodnění výše sankce, se kterou se krajský soud neztotožnil (přítěžující okolností by mohla být výše škody, nikoliv samotný její vznik).

43. Nicméně i v případě, že správní orgány nesprávně přihlédnou při stanovení výše sankce ke skutečnosti, k níž přihlížet neměly, nemusí se dle okolností vždy jednat o takovou vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 284/2018 – 32). Ani v tomto případě dle krajského soudu tato vada vliv na zákonnost rozhodnutí neměla. Skutečnost, že došlo ke škodě na majetku, totiž nebyla jedinou a rozhodující okolností podstatnou z hlediska výše uložené sankce. Za dané přestupky zákon umožňuje uložit pokutu v rozmezí 2 500 – 5 000 Kč. Magistrát i žalovaný jako zásadní přítěžující okolnost vyhodnotili, že žalobce spáchal tři přestupky. Jako polehčující okolnost naopak žalovaný oproti magistrátu zhodnotil účinné napomáhání žalobce při objasnění přestupku. Původně uloženou sankci v maximální výši proto snížil na pokutu ve výši 3 500 Kč (tedy ve spodní polovině zákonného rozmezí). I při odhlédnutí od skutečnosti, že dopravní nehodou vznikla škoda na majetku, proto dle krajského soudu takto uložená sankce ob stojí.
44. Z rozhodnutí správních orgánů ani jejich podkladů nijak nevyplývá, že by žalovaný jako přítěžující okolnost posuzoval mládí a nezkušenost žalobce. Žalovaný pouze konstatoval, že pokud se žalobce za nezkušeného řidiče považuje, měl věnovat o to větší pozornost parkovacímu manévru. Správní orgány věk žalobce nevyhodnotily ani jako okolnost polehčující. Platí ovšem, že není nutné vždy přihlédnout k věku blízkému věku mladistvého jako polehčující okolnosti, pokud to není v konkrétním případě rozhodující pro posouzení společenské škodlivosti přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 9 As 342/2019 – 34). Ani v tomto tedy správní orgány nepochybily.
45. Žádné další podstatné okolnosti z hlediska výše uložené sankce správní orgány nezjistily. S žalobcem nelze souhlasit v tom, že by společenská nebezpečnost daného přestupkového jednání byla „mizivá“. Řidič si má počínat v provozu na pozemních komunikacích tak, aby nezpůsobil nehodu. Pokud již řidič nehodu způsobí, a vznikne při ní škoda na majetku třetí osoby, je v zájmu všech zúčastněných, aby došlo neprodleně k objasnění a dokumentaci nehody a identifikaci jejích účastníků. Všechny tyto zákonem chráněné zájmy žalobce svým jednáním ohrozil.
46. Žalobce zpochybňuje také provedený znalecký posudek. Znalci vytyká, že se nezabýval jeho zdravotním stavem, konkrétně sluchem a schopností vnímat podněty. Za nesprávné pokládá také otázky, které znalci žalovaný pokládal. K tomuto zdejší soud uvádí, že znalec byl přizván do řízení proto, aby byla vypořádána skutková verze předestřená žalobcem. Žalobce tvrdil, že si kontaktu vozidel nevšiml a uvedl, že tomu mohlo být pro hlasitou muziku, kterou poslouchal v době parkování. Žalobce během řízení před správními orgány neuvedl, že by měl jakékoliv problémy se sluchem či citlivostí na podněty. Není pak úkolem správních orgánů, aby domýšlely a ověřovaly veškeré, i nepravděpodobně verze skutečnosti.
47. Obecně platí, že v běžných případech lze u řidiče presumovat takový zdravotní stav, který podstatným způsobem neomezuje jeho schopnost účastnit se silničního provozu a adekvátně reagovat na podněty. Bližší zkoumání zdravotního stavu řidiče je dle krajského soudu na místě až tehdy, vzniknou-li o tomto pochybnosti, tedy za situace, kdy z dosud opatřených a provedených důkazů po jejich dílčím zhodnocení se jeví chování obviněného jako odchylné od normy a možnou příčinou může být jeho zdravotní stav.

48. Bylo by přitom logické, aby žalobce své zdravotní problémy uvedl, když zpochybňoval své vědomí o kontaktu vozidel (toto mohl učinit již v rámci ústního jednání dne 31. 8. 2020). Žádné konkrétní zdravotní problémy ovšem žalobce neuvedl nejen ve správním řízení, ale ani v žalobě. Nevyplynuly ani z jiných zjištění správních orgánů. Dle úředního záznamu podepsaného žalobcem uvedl, že se v době nehody cítil zdrav.
49. Co se týče otázek položených znalci, magistrát jejich prostřednictvím zjišťoval jedinou zásadní okolnost – zda na základě analýzy průběhu nehody a poškození vozidel po nehodě je možné, že by žalobce jako řidič vozidla Mercedes nezaznamenal, že k dopravní nehodě došlo. Tomuto cíli v zásadě odpovídá jak formulace položených otázek, tak především odpověď znalce, který na základě svých odborných znalostí uvedl, že při daném poškození vozidel muselo dojít k otřesům. Znalecký posudek dle zdejšího soudu tedy netrpí vytýkanými vadami.
50. Nedůvodná je také námitka žalobce týkající se nákladů na znalecké posouzení. Žalobce byl uznán vinným a v řízení byl proveden znalecký posudek znalce z oboru dopravy. Žalovaný tak postupoval podle § 95 odst. 1 a 2 zákona o přestupcích v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., přičemž jiný postup v posuzovaném případě nepřipadal v úvahu. Nelze přisvědčit žalobci v závěru, že náklady vznikly z důvodů neprofesionality žalovaného. Byl to žalobce, kdo spáchal dopravní nehodu. Skutečnost, že byl v předchozím odvolacím řízení žalobce úspěšný, je pro výši nákladů řízení irelevantní, jelikož toto řízení nemělo na jejich výši žádný vliv. Ani to, že byl žalobci přiznán částečný úspěch ve věci změnou sankce není důvodem pro snížení nákladů řízení. Sankce byla nadto snížena pro odlišné posouzení polehčujících a přitěžujících okolností a neměla tak se skutečnostmi, k jejichž prokázání byl přizván znalec, nic společného.
51. Žalobce uvádí, že na něj zaměstnanec správního orgánu vyvíjel manipulativní nátlak způsobem vedení řízení, a že správní orgán v řízení zaujal od počátku názor o vině žalobce, který nebylo možné dokazováním zvrátit. Skutečnost, že nátlak nevyplyvá z protokolu, je logická, jelikož jej psal právě úředník, který se nátlaku dopouštěl. Žalobce nicméně nespecifikuje, v čem měl tvrzený nátlak spočívat. Z rozhodnutí správních orgánů ani jejich podkladů nevyplyvá, že by nebyl žalobci dán prostor pro předestření vlastní verze skutkového stavu a její prokázání. Žalobce také svou verzi předestřel. Ta se nicméně vzhledem k vzájemnému postavení vozidel a jejich poškození ukázala jako nemožná. Není pak jasné, proč žalobce nátlak neuvedl ve vyjádření k protokolu o ústním jednání před jeho podpisem, tak jako to učinil o absenci poučení. Vzhledem k tomu, že žalobce námitku nijak nekonkretizuje a z podkladů obsažených ve spise žádná forma nátlaku nevyplyvá, zdejší soud námitku posoudil jako nedůvodnou.
52. Ohledně možnosti snížit náhradu nákladů řízení dává krajský soud žalobci částečně za pravdu. Podle § 79 odst. 5 poslední věty správního řádu *v případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit*.
53. Zákon o přestupcích je speciálním zákonem oproti úpravě ve správním řádu, který je obecným procesním předpisem upravujícím správní řízení. Obecně platí, že zvláštní úprava má přednost před obecnou úpravou, která se subsidiárně uplatní tehdy, pokud zvláštní právní předpis nestanoví vlastní pravidlo, případně totožný institut sám komplexně neupravuje nebo použití obecné úpravy výslovně nevylučuje.

54. Úprava náhrady nákladů řízení dle § 95 zákona o přestupcích přitom takovou komplexní úpravou, která by (ať již ze své povahy nebo výslovně) vylučovala použití správního řádu, dle krajského soudu není. V rozsahu, v němž zvláštní právní úprava nestanoví jinak, se proto v řízení o přestupcích použije obecná úprava nákladů řízení dle § 79 správního řádu včetně možnosti na požádání v případech hodných zvláštního zřetele výši paušální částky náhrady nákladů řízení snížit. Závěr žalovaného, že § 79 odst. 5 správního řádu v řízení o přestupku není možné využít, je tudíž nesprávný. Ani toto pochybení žalovaného však nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
55. Snížení paušální částky není nárokový institut, což vyplývá z jazykového výkladu § 79 odst. 5 správního řádu, ve kterém je uvedeno, že v případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit. I v případech hodných zvláštního zřetele proto mají správní orgány v tomto ohledu prostor pro správní uvážení. Žalobce nárok na snížení nemá.
56. Jako příklady zvláštního zřetele uvádí komentář ke správnímu řádu například situace, kdy jsou skutečné náklady řízení minimální nebo kdy je osoba, která řízení svým jednáním vyvolala, v tíživých sociálních podmínkách (srov. Jemelka, L. a kol., § 79 Nesení a hrazení nákladů řízení. In: Jemelka, L. a kol. Správní řád. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 512.). Jak bylo uvedeno výše, náklady řízení nevyplývají z neprofesionality žalovaného, či snad z absence poučení o narovnání, jak tvrdí žalobce. Z podkladů rozhodnutí nevyplývá, že by byl žalobce v tíživých životních podmínkách nebo že by se jednalo o řízení s neobvykle nízkými náklady. Nebyl zde ani žádný jiný důvod pro snížení náhrady nákladů řízení. Důvody hodné zvláštního zřetele dle krajského soudu nejsou ani případné polehčující okolnosti – ty jsou zohledněny ve výši uložené sankce. Jelikož ze správního spisu ani z vyjádření žalobce neplyne nic, co by mohlo být důvodem zvláštního zřetele pro snížení paušální částky náhrady nákladů řízení, která byla žalobci uložena v souladu se zákonem, nemá nesprávné právní posouzení žalovaného vliv na zákonnost rozhodnutí a není proto důvod v tomto rozsahu napadené rozhodnutí rušit.
57. Žalobce dále zpochybňuje některé úvahy či argumenty žalovaného. Zdejší soud ve stručnosti konstatuje, že nedochází k ukládání povinnosti nad rámec zákona, když žalovaný uvádí, že se měl žalobce věnovat extrémně pečlivě řízení. V kontextu rozhodnutí jde totiž o to, že pokud žalobce, který je podle svých vlastních slov mladým a nezkušeným řidičem, pokládal parkovací manévry za obtížný, jak také sám uvedl při podání vysvětlení, měl se mu plně věnovat a neposlouchat při něm hlasitou hudbu. Zdejší soud se pak ztotožňuje s žalovaným v závěru, že pokud se při parkování nezvyklým způsobem zakymácí vozidlo, je přirozenou reakcí zkontrolovat, zda nedošlo ke kontaktu s dalšími stojícími vozidly. Tato logická úvaha žalovaného o tom, jak by se zachoval běžný řidič, pak zcela jistě nezatěžuje rozhodnutí vadou, jak vyvozuje žalobce.
58. Žalobce uvádí, že ze samotného způsobení dopravní nehody nelze vyvozovat, že se nevěnoval řízení. Zdejší soud se ztotožňuje se závěrem správních orgánů. Magistrát v prvostupňovém rozhodnutí nedospěl k závěru, že by příčinou střetu vozidel bylo neohleduplné či neukázněné chování řidiče. Prokázáno nebylo ani úmyslné spáchání dopravní nehody. Žalobce má řidičské oprávnění a je tedy presumováno, že je schopen automobil řídit. Jedinou možností, jak mohlo k nehodě dojít tedy je, že žalobce nevěnoval řízení dostatečnou pozornost. Tomu ostatně nasvědčuje i to, že si žalobce k podle svých

slov obtížnému parkovacímu manévru pustil hlasitou hudbu. A o obtížný parkovací manévr zcela jistě šlo, prostor mezi vozidly dle fotografií sotva stačil k tomu, aby osoba mohla z vozidla na straně řidiče vystoupit; na straně spolujezdce by toto ani možné nebylo.

59. Podle žalobce není z napadeného rozhodnutí zřejmé, v čem mělo spočívat porušení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jiným jednáním než uvedeným pod písmeny a) až j), jehož se měl dopustit. Žalovaný navíc uvádí pochybení v bodě a) až j) předmětného ustanovení, což podle žalobce vylučuje jiné jednání podle písm. k). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela jasně vyplývá, že za jiné jednání podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu považuje žalovaný způsobení dopravní nehody za současného porušení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, tedy povinnosti věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích. Způsobení dopravní nehody žalobce nerozporuje. Nedostatečné pozornosti žalobce se zdejší soud věnoval výše. Není pak důvod, proč by měla být jiným jednáním dle písm. k) vyloučena ostatní jednání uvedená v předmětném ustanovení. Řidič vozidla může porušit několik ustanovení současně. To ostatně žalobce učinil, když způsobenou dopravní nehodu neohlásil a místo nehody opustil. Rozhodnutí je tak v tomto ohledu zcela srozumitelné.
60. Konečně žalobce namítá nesprávně posouzené zavinění z vědomé nedbalosti ve vztahu k přestupkům podle § 125c odst. 1 písm. i) bod 2 a 4 zákona o silničním provozu. Přestupek je dle § 15 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky spáchán z vědomé nedbalosti, pokud pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Z podkladů a odůvodnění napadeného rozhodnutí pak vyplývá, že žalobce nevěnoval dostatečnou pozornost řízení a z nevědomé nedbalosti způsobil dopravní nehodu, přičemž poškodil vedle stojící vozidlo. Dle znaleckého posudku je pak jasné, že si žalobce musel být vědom kontaktu vozidel, i přes hlasitou hudbu. Pokud přesto spoléhal na to, že k nehodě nedošlo, jednal vědomě nedbale. Žalobce žádnou jinou okolnost, která by mohla vyloučit jeho vědomí kontaktu s druhým vozidlem neuvádí, pouze obecně uvedl, že příčinou otřesů mohly být nerovnosti vozovky. Z fotodokumentace a znaleckého posudku pak vyplývá, že na vozovce žádné výrazné nerovnosti nebyly, přičemž i v takovém případě by řidič, nejistý si původem otřesů, měl zkontrolovat, zda nezpůsobil nehodu.
61. Správní orgány pak nemusí ve vztahu k vědomostní stránce nedbalosti dokazovat, že žalobce o způsobení nehody skutečně věděl, postačí, pokud žalobce nemohl nevědět (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016 – 46). Jinak řečeno stačí, pokud by průměrná osoba na jeho místě o klíčových skutečnostech věděla, a zároveň zde nejsou okolnosti, které by mohly toto vědomí konkrétního přestupce vyloučit. Ze znaleckého posudku pak vyplývá, že žalobce o kontaktu vozidel nemohl nevědět, přesto automobil nezkontroloval a místo nehody opustil, neboť bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že nehodu nezpůsobil. Pro porušení povinnosti setrvání na místě nehody a jejího nahlášení tak správní orgány zcela přiléhavě zvolily zavinění ve formě vědomé nedbalosti.
62. Závěrem zdejší soud uvádí, že dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí obecné pravidlo, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti. Při posuzování existence odpovědnosti za přestupkové jednání tak nezáleží na tom, zda se

přestupce dopustí protiprávního jednání z vědomé, či nevědomé nedbalosti či dokonce úmyslně. Míra a forma zavinění se může promítnout do druhu sankce, či její výměry.

VI. Závěr a náklady řízení

63. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
64. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. prosince 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce